

Remissvar

Fondtorgsnämnden
registrator@ftn.se

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

2022-11-29

FI dnr 22-29578
(Anges alltid vid svar)

Förslag till avgiftsmodell

Ert dnr: FTN 2022-13

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) bedömer att det finns en risk att den föreslagna avgiftsmodellen medför ett antal oönskade bieffekter till följd av den rörliga avgift som ska kopplas till fondkapitalet. Enligt FI riskerar detta att medföra högre avgifter för konsumenter samtidigt som modellen varken är transparent eller förutsägbar. Därutöver finns en risk att en avgiftsmodell utan kostnadstak i absoluta tal kan leda till en dyrare verksamhet än motiverat.

Finansinspektionens synpunkter

Allmänhetens sparande i premiepensionen är obligatoriskt och en del av socialförsäkringen. FI anser därför att det är av stor vikt att reglerna för denna sparform utformas för att på bästa sätt tillvarata spararnas intresse. Denna princip bör gälla även för avgifter från fondförvaltare verksamma på Fondtorget i och med att kostnaderna, sannolikt i stor utsträckning, får bäras av sparare i ett senare led.

Mot denna bakgrund vill FI framföra att den modell som nu föreslås, med en låg initial avgift och en därefter rörlig avgift utan tak, riskerar att bli onödigt svåröverskådlig och kostsam, vilket i slutändan kan drabba spararna.

FI anser att kostnadsmodellens rörliga del, där en årlig avgift på 1,5 räntebaspunkter av förvaltad kapital sätts för fonder med normal komplexitet medan den för fonder med låg komplexitet sätts till 0,5 räntebaspunkter, är särskilt problematisk. Om en upphandlad fond i en viss fondkategori får ett stort kapitalinflöde, exempelvis till följd av god avkastning som lockar in fler sparare, kommer fonden i *absoluta* tal att få betala en högre årlig avgift. Omvänt kommer avgiften att gå ner för fonder vars kapital krymper. Med tanke på att kostnaderna för FTN:s granskningsarbete för en enskild upphandlad fond kvarstår på i huvudsak samma nivå, mer eller mindre oberoende av fondkapitalet, leder den här avgiften till omfördelningar mellan fonder som framstår som godtyckliga. Granskningsarbetet borde alltså inte påverkas av om kapitalet in i en fond ökar eller ej. Häri föreligger dessutom en risk för att vissa fondbolag kan komma att subventionera andra fondbolag inom premiepensionen.

Därutöver ökar sannolikheten för att budgetöverskott uppstår då kapitalmassan inom premiepensionen är rörlig och kan över tid komma att placeras mestadels i normalkomplexa fonder. Effekten av detta, inte minst i ljuset av att det i förslaget inte finns något tak för avgiftsuttaget i absoluta tal, bör därför utredas vidare.

Som argument för avgiftsmodellen anför FTN att den är skyddad budgetmässigt vid en större marknadsnedgång. FI instämmer i att detta är en viktig aspekt. Samtidigt anser FI att det är viktigt att avgiftsmodellen, utöver de utgångspunkter som FTN själva anför, även säkerställer så låga avgifter som möjligt för spararna, kostnadseffektivitet samt en hög transparens mot konsumenter, fondbranschen och andra intressenter som vill ha insyn i verksamheten.

FINANSINSPEKTIONEN

Marie Jespersion
Tillförordnad områdeschef

Moa Langemark
Rådgivare

I detta ärende har tillförordnad områdeschefen Marie Jesperson beslutat.
Rådgivaren Moa Langemark har varit föredragande.